

การบังคับโทษประหารชีวิตในประเทศไทย**

*ธานี วรภัทร์

โทษประหารชีวิตมีอยู่คู่กับสังคมไทยตั้งแต่อดีตมาเป็นระยะเวลานานแล้ว วิธีการประหารชีวิตมีหลายวิธีซึ่งก็แล้วแต่ความเหมาะสมของแต่ละสภาพสังคมในยุคสมัยนั้นๆ ที่จะเลือกใช้วิธีการประหารชีวิตแบบใด โทษประหารชีวิตถูกกำหนดขึ้นโดยผู้ที่มีอำนาจในยุคสมัยต่างๆ เช่น พระมหากษัตริย์ ผู้ปกครองประเทศ ฯลฯ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการลงโทษแก่ผู้ที่กระทำความผิดเพื่อปกป้องคุ้มครองสังคม ประสงค์ที่จะทำให้ผู้ได้รับโทษได้รับผลคือความตาย ในกฎหมายอาญาเนื้อความของกฎหมายจะกำหนดว่าอะไรบ้างที่เป็นโทษ¹ และรัฐ

เท่านั้นที่จะเป็นผู้ลงโทษประหารชีวิตผู้กระทำความผิดตามกฎหมาย ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายในขณะนั้นและเป็นไปตามวิธีที่กฎหมายกำหนดไว้ด้วย² และนับตั้งแต่กันยายน พ.ศ.2478 ถึงธันวาคม พ.ศ.2546 ประเทศไทยได้มีสถิติประหารชีวิตนักโทษไปแล้วถึง 323 ราย³ ส่วนมากเป็นความผิดต่อชีวิต ทรัพย์สิน เป็นส่วนใหญ่ โทษประหารชีวิตเป็นโทษที่รุนแรงที่สุด เพราะเป็นการกำจัดบุคคลผู้กระทำความผิดออกไปจากโลกมนุษย์ และอาจกล่าวได้ว่าเป็นโทษที่ขัดกับหลักศาสนาโดยตรงหลักธรรมในพุทธศาสนาที่ห้าม

อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต : นบ.มหาวิทยาลัยรามคำแหง , นม. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

**งานวิจัยเรื่อง การบังคับโทษประหารชีวิตในประเทศไทย. ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ปีการศึกษา 2546.

¹ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 18.

²ประมวลกฎหมายอาญา. มาตรา 2.

“มาตรา 2 บุคคลจะต้องรับโทษในทางอาญาต่อเมื่อได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ และโทษที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดนั้น ต้องเป็นโทษที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย”

³www.correct.go.th/commit.html.

มนุษย์ฆ่าสัตว์ตัดชีวิต⁴ สอนให้มนุษย์รู้จักให้อภัย มีเมตตาธรรมตามพรหมวิหาร 4 ไม่จองเวรจองกรรมแก่กัน อันเป็นหลักศาสนาที่ถือปฏิบัติกันมาตั้งแต่อดีต มิใช่แต่เฉพาะในพุทธศาสนาเท่านั้น ศาสนาอื่นๆ ก็ห้ามฆ่าสัตว์ตัดชีวิตเช่นกัน กอปรกับในประเทศไทยที่เจริญแล้วโทษประหารชีวิตยังเป็นโทษที่ขัดต่อหลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันของประเทศไทย⁵ ที่ได้บัญญัติไว้ในหมวดที่ 1 บททั่วไป และหมวดที่ 3 สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย ดังนี้

หมวด 1 บททั่วไป

“มาตรา 4 ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพของบุคคล ย่อมได้รับความคุ้มครอง”

หมวดที่ 3 สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย

“มาตรา 26 การใช้อำนาจโดยองค์กรของรัฐทุกองค์กร ต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้”

“มาตรา 28 บุคคลย่อมอ้างศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือใช้สิทธิและเสรีภาพของตนได้เท่าที่ไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น ไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน”

เมื่อพิจารณาบทบัญญัติดังกล่าวข้างต้นจะพบว่า รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันมุ่งคุ้มครองศักดิ์ศรี

ความเป็นมนุษย์อย่างมาก นำทางหรือเปิดทางให้ประเทศไทยมีแนวทางพัฒนาไปในทางที่จะทัดเทียมกับนานาอารยประเทศ การใช้อำนาจโดยองค์กรของรัฐก็ดี การใช้สิทธิและเสรีภาพของประชาชนด้วยกันก็ดี จะต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ อะไรคือศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์รัฐธรรมนูญมิได้ให้นิยามความหมายไว้ แต่ที่แน่ๆ มนุษย์นั้นจะฆ่ามนุษย์ด้วยกันเองไม่ได้ทุกกรณีเพราะคนทุกคนได้รับความคุ้มครองตามหลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ตามรัฐธรรมนูญ แม้รัฐธรรมนูญไม่ได้ให้นิยามความหมายไว้แต่ก็ได้กำหนดกรอบไว้ คือตามมาตรา 28 การใช้สิทธิและเสรีภาพของตนได้เท่าที่ไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่น ไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ขัดต่อหลักศีลธรรมอันดีของประชาชน ดังนั้น จึงเกิดปัญหาว่าโทษประหารชีวิตในกฎหมายอาญาที่มีมานานแล้วนั้นขัดแย้งกับรัฐธรรมนูญหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนอย่างเห็นได้ชัดเจน ถ้าพิจารณาเห็นเป็นเช่นนี้ จะกลายเป็นว่าคำพิพากษาของศาลที่พิพากษาลงโทษประหารชีวิตผู้กระทำความผิดภายหลังที่รัฐธรรมนูญฉบับนี้มีผลบังคับใช้ก็จะตกเป็นโมฆะ การที่ฝ่ายราชทัณฑ์นำนักโทษไปประหารชีวิตก็เป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ประเด็นในส่วนที่นำเสนอจะเป็นไปประการใดผู้วิจัยจะได้ศึกษาวิจัยและนำเสนอผลการวิจัยให้ทราบต่อไป

⁴ศีล ข้อที่ 1 ปาณาติปาตาเวรมณีสิกขาปทังสมาธิยามิ

⁵รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540. ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 114. ตอนที่ 55ก. วันที่ 11 ตุลาคม 2540.

นอกจากนั้นหากสังเกตจะเห็นว่าแม้ว่าประเทศไทยจะมีโทษประหารชีวิตมาเป็นระยะเวลานานมากและใช้วิธีการประหารชีวิตมาหลายวิธีแล้วก็ตาม ก็มิได้ทำให้การกระทำความผิดที่รุนแรงลดน้อยลงไปแต่อย่างใดกลับจะมีการกระทำความผิดเพิ่มขึ้นและรุนแรงมากขึ้นด้วยซ้ำ เช่น การค้าประเวณี การค้ายาเสพติด เป็นต้น ปริมาณผู้กระทำความผิดมีจำนวนมากขึ้นเป็นทวีคูณแต่ละปี อาจจะเป็นไปได้ว่าผู้ที่ก่ออาชญากรรมมิได้เกรงกลัวต่อโทษประหารชีวิตแต่อย่างใด หรือหลายครั้งปรากฏข้อเท็จจริงว่ามีการพยายามทำลายพยานหลักฐานเพราะผู้กระทำผิดกลัวจะได้รับโทษประหารชีวิตจากความผิดที่ได้กระทำไปแล้ว เช่น การฆาตกรรมของผู้ค้ายาเสพติดที่กลัวจะมีหลักฐานพาดพิงถึงตน เป็นต้น แต่ถ้าพิจารณากลับกันหากไม่มีโทษประหารชีวิตในประเทศไทย คนก็อาจจะไม่กระทำความผิดมากขึ้นก็ได้ เพราะไม่มีโทษประหารชีวิตอยู่ในกฎหมายอาญา โทษจึงไม่เป็นเหตุจูงใจให้ผู้กระทำความผิดตัดสินใจทำความผิดที่รุนแรงมากยิ่งขึ้น

ในเรื่องของโทษประหารชีวิตมีความคิดเห็นของนักกฎหมายในต่างประเทศและในประเทศถกเถียงกันออกเป็นสองแนวทางคือ ไม่เห็นด้วยกับการมีโทษประหารชีวิต กับเห็นด้วยกับการมีโทษประหารชีวิต มีการวิพากษ์วิจารณ์กันในประเด็นว่า “สมควรยกเลิกโทษประหารชีวิตหรือไม่” ในเรื่องนี้

องค์การสหประชาชาติได้พยายามที่จะผลักดันให้ประเทศสมาชิกยกเลิกโทษประหารชีวิต และหลายประเทศก็ได้ยกเลิกโทษประหารชีวิตไปแล้ว แต่สำหรับประเทศใดที่ยังไม่สามารถยกเลิกได้ทันทีสหประชาชาติก็ได้วาง “หลักประกันสิทธิของผู้ที่เผชิญโทษประหารชีวิต”⁶ ไว้โดยคณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคมแห่งสหประชาชาติได้ให้ความเห็นชอบเมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 1984

ก่อกับขณะนี้ประเทศไทยต่าง ๆ ในโลกถึง 111 ประเทศได้ยกเลิกโทษประหารชีวิตไปแล้ว จากทั้งหมด 195 ประเทศ โดย 76 ประเทศได้ยกเลิกโทษประหารชีวิตผู้ต้องหาคดีอาญาทั้งหมด ขณะที่อีก 15 ประเทศยกเว้นอาชญากรรมบางประเภท เช่น คดีอาชญากรรมสงคราม อีก 20 ประเทศที่แม้ว่าจะยังไม่ได้ยกเลิกกฎหมายลงโทษประหารชีวิต แต่ไม่ได้ประหารชีวิตนักโทษมานานติดต่อกันกว่า 10 ปีแล้ว⁷

ผู้เขียนจึงได้ทำการศึกษาวิจัยถึงประวัติการบังคับโทษประหารชีวิตในประเทศไทย ตั้งแต่อดีตเรื่อยมาจนถึงปัจจุบันว่ามีผลดีผลเสียมีความเหมาะสมกับสภาพของวัฒนธรรมและสังคมไทยอย่างไร อะไรเป็นเหตุผลที่ต้องมีโทษประหารชีวิต และการที่ในปัจจุบันประเทศไทยเราก็ได้มีรัฐธรรมนูญที่กำหนดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ไว้อย่างชัดเจนเช่นเดียวกับรัฐธรรมนูญของประเทศเยอรมัน ซึ่งประเทศเยอรมันก็ได้ยกเลิกโทษประหารชีวิตไปใน

⁶Safeguards Guaranteeing Protection of the Rights of those Facing the Death Penalty.

⁷www.geocities.com/thaihumanright/news.htm 10/03/2546

ขณะเดียวกัน การที่ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่มีสภาพสังคมประเพณีและวัฒนธรรมตลอดทั้งศาสนา โดยเฉพาะหลักธรรมในพุทธศาสนาที่มีข้อห้ามมิให้มนุษย์ไปฆ่าสัตว์ตัดชีวิต จึงเป็นข้อที่ต้องศึกษาค้นคว้าหาคำตอบว่า มีความเหมาะสมเพียงใดในการมีโทษประหารชีวิตอยู่ในกฎหมายอาญาของประเทศไทย สมควรยกเลิกโทษประหารชีวิตหรือไม่ โดยมีระเบียบวิธีวิจัยสองส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ทำการวิจัยเอกสาร รวบรวมเอกสารกฎหมายต่างๆ เป็นส่วนสำคัญหรือเป็นส่วนหลักของการวิจัยครั้งนี้ โดยดำเนินการศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำราวิชาการต่างๆ ในทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ทั้งนี้ ในส่วนของต่างประเทศและในประเทศที่ได้เคยศึกษามาก่อนแล้ว สำหรับเป็นแนวทางในการศึกษาของประเทศไทย

ส่วนที่ 2 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ในส่วนนี้จะเป็นส่วนที่สนับสนุนส่วนที่ 1 โดยใช้แบบสอบถามสำรวจผู้ที่เกี่ยวข้องกฏหมายในเรื่องนี้ซึ่งได้แก่ ผู้พิพากษา อัยการ เจ้าพนักงานตำรวจ เจ้าหน้าที่กรมราชทัณฑ์ ทนายความ นักวิชาการ นักศึกษา และประชาชนทั่วไป จำนวนกลุ่มละ 60 ราย โดยการสุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota Sampling) และแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งจะเสนอให้เห็นในลักษณะของร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นสำคัญสำหรับ

ในกฎหมายอาญาของประเทศไทยโทษประหารชีวิตในความผิดร้ายแรงที่สุดเป็นโทษเด็ดขาดสถานเดียวที่ไม่ให้ดุลพินิจแก่ศาล ได้แก่ความผิดตามมาตรา 298 มาตรา 107 มาตรา 109 แต่ในความผิดที่ร้ายแรงฐานอื่นๆโทษประหารชีวิตเป็นโทษสถานหนึ่งที่จะใช้ลงแก่ผู้กระทำความผิดได้^๘

โทษ ถูกกำหนดขึ้นโดยผู้ที่มีอำนาจในการลงโทษ และทำให้ผู้ได้รับโทษได้รับผลร้าย ในทางกฎหมายอาญานั้น เนื้อความของกฎหมายจะกำหนดว่าอะไรบ้างเป็นโทษ ซึ่งนอกเหนือจากที่กฎหมายบัญญัติแล้วก็จะไม่ใช่โทษอาญา และรัฐเท่านั้นที่จะเป็นผู้ลงโทษตามกฎหมาย ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามวิธีที่กฎหมายกำหนดไว้ด้วย

การลงโทษนั้นมีจุดมุ่งหมายหลายประการ จะพิจารณาจากความหนักเบาของการกระทำของผู้กระทำความผิด โทษทางอาญานั้นอาจได้แก่ การประหารชีวิต จำคุก กักขัง ปรับ และริบทรัพย์สิน คดีอาญาผู้พิพากษาจะเป็นผู้ใช้ดุลพินิจในการกำหนดความหนักเบาของอัตราโทษที่จะลงโทษผู้ที่กระทำความผิดจุดมุ่งหมายของการลงโทษอาจได้แก่^๙ เพื่อเป็นการแก้แค้นทดแทน เพื่อเป็นการข่มขู่ เพื่อเป็นการคุ้มครองสังคม เพื่อเป็นการปรับปรุงแก้ไขตัวผู้กระทำความผิด เป็นต้น

^๘คณิต ณ นคร. กฎหมายอาญาภาคทั่วไป. กรุงเทพฯ : วิญญูชน, 2543 หน้า 333.

^๙ดู เกียรติขจร วังนสวรรค์. กฎหมายอาญาภาคทั่วไป. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2542. หน้า 508-509.

คำว่า “ประหารชีวิต” หมายความว่า การลงโทษฆ่า โทษทางอาญาขั้นสูงสุดที่ลงแก่ผู้กระทำความผิดอาญาอุกฉกรรจ์¹⁰ ตามกฎหมายอาญา วิธีการลงโทษประหารชีวิตบัญญัติไว้ใน มาตรา 19 กล่าวคือ

“มาตรา 19 ผู้ใดต้องโทษประหารชีวิตให้ดำเนินการด้วยวิธีฉีดยาหรือสารพิษให้ตาย”

จุดมุ่งหมายของการลงโทษประหารชีวิตคือ เพื่อเป็นการแก้แค้นทดแทนกับความผิดที่ได้กระทำขึ้น เพื่อเป็นการข่มขู่ให้ผู้ใดกระทำความผิดขึ้นอีก เพื่อเป็นการตัดโอกาสในการกระทำความผิดซ้ำขึ้นอีก ในเรื่องของโทษประหารชีวิตในประเทศไทยมีแนวความคิดเห็นเป็นสองแนวทาง¹¹

เหตุผลที่เห็นควรยกเลิกโทษประหารชีวิต ก็คือ

1. เป็นโทษที่ไม่สามารถแก้ไขภายหลังได้ เช่น ถ้าภายหลังปรากฏว่าจำเลยไม่มีความผิดก็แก้ไขอย่างไรไม่ได้ เพราะจำเลยต้องถูกประหารชีวิตเสียแล้ว

2. เป็นการผิดมนุษยธรรมที่มนุษย์ต้องมาประหารชีวิตกันเอง

3. ข้อหาดกกลัวที่ว่า ถ้ายกเลิกโทษประหารชีวิตเสียแล้ว จะมีความผิดอุกฉกรรจ์เกิดขึ้นมาก เพราะผู้กระทำความผิดรู้สึกว่ามีแต่ตนจะกระทำความผิดร้ายแรงอย่างไรก็ไม่ต้องถูกประหารชีวิตนั้น ในประเทศที่ได้ยกเลิกประหารชีวิตไปแล้วก็ไม่

ปรากฏว่าเป็นความจริง และถ้ามองในทางที่กลับกัน โทษประหารชีวิตได้มีไว้สำหรับความผิดอุกฉกรรจ์มานานแล้ว แต่ความผิดอุกฉกรรจ์ก็มีได้ลดจำนวนลง

เหตุผลที่สนับสนุนการคงให้มีโทษประหารชีวิตต่อไป คือ

1. ประหารชีวิตเป็นโทษที่สามารถยับยั้งความคิดร้ายของผู้ที่คิดจะกระทำความผิดได้มาก เพราะทุกคนย่อมจะรักชีวิตของตนเองยิ่งกว่าสิ่งอื่น

2. แม้ยังมีโทษประหารชีวิตอยู่ คดีอุกฉกรรจ์ก็เกิดขึ้นมากแล้ว ถ้ายกเลิกโทษประหารชีวิตเสียแล้ว ก็ไม่สามารถคำนวณได้ว่าคดีอุกฉกรรจ์จะเพิ่มมากเท่าใด

3. คดีบางคดีแสดงให้เห็นว่าจะลงโทษอย่างอื่นย่อมไม่เหมาะสม เช่น คดีที่ผู้กระทำความผิดร้ายฆ่าคนตายคราวเดียวกันหลายคน หรือฆ่าคนตายไปคนหนึ่งแล้วยังฆ่าเพื่อนนักโทษ ผู้คุมในเรือนจำในภายหลังอีก

ในส่วนนี้ผู้เขียนได้ทำการวิจัยโดยการออกแบบสอบถาม เพื่อถามความคิดเห็นของกลุ่มประชากรอาชีพต่างๆ ตามที่ได้กล่าวมาแล้ว ในประเด็นที่สำคัญๆ จพาะประเด็นที่มีการถกเถียงกันมาเป็นเวลานานที่ว่า “ประเทศไทยควรยกเลิกโทษประหารชีวิตหรือไม่” ซึ่งใครขอเสนอผลการศึกษาโดยย่อดังต่อไปนี้

¹⁰พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525 หน้า 512.

¹¹หยุด แสงอุทัย. กฎหมายอาญาภาค 1. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2537. หน้า 176-177.

ส่วนแรก เป็นความคิดเห็นว่าควรมีโทษประหารชีวิตในประเทศไทยหรือไม่

ประเด็นที่ 1 ท่านคิดว่ากระบวนการยุติธรรมทางอาญาของไทยตั้งแต่ชั้นตำรวจ-อัยการ-ศาล และ ราชทัณฑ์ มีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด

ผลของความคิดเห็น	จำนวนตัวอย่าง	ร้อยละ
มากที่สุด	9	1.9
มาก	62	12.9
ปานกลาง	224	46.9
น้อย	149	31.0
น้อยที่สุด	36	7.5
รวม	480	100.0

จากตารางมีผู้ตอบแบบสอบถาม ที่เห็นว่ากระบวนการยุติธรรมทางอาญาของไทยมีประสิทธิภาพ

มากที่สุดร้อยละ 1.9 จำนวน 9 คน มี พิจารณาในภาพรวมพบว่าผู้ตอบ มีความ ประสิทธิภาพมากร้อยละ 12.9 จำนวน 62 คน คิดเห็นถึงประสิทธิภาพในกระบวนการยุติธรรมทาง มีประสิทธิภาพปานกลางร้อยละ 46.9 จำนวน 224 อาญาของไทยมีน้ำหนักของระดับความคิดเห็นไปใน คน มีประสิทธิภาพน้อยร้อยละ 31.0 จำนวน 149 ทางปานกลางถึงน้อยที่สุด รวมกันเป็นร้อยละ คน มีประสิทธิภาพน้อยที่สุดร้อยละ 7.5 จำนวน 85.4 จำนวน 409 คน 26 คน

ประเด็นที่ 2. ท่านคิดว่าในสภาพสังคมปัจจุบันยังมีความจำเป็นที่จะต้องใช้โทษประหารชีวิตอยู่หรือไม่

ผลของความคิดเห็น	จำนวนตัวอย่าง	ร้อยละ
ยังจำเป็นอยู่	358	74.6
ไม่มีความจำเป็น	122	25.4
รวม	480	100.0

ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าสภาพสังคมปัจจุบันยังมีความจำเป็นต้องมีโทษประหารชีวิตอยู่ ร้อยละ 74.6 จำนวน 358 คน ไม่มีความจำเป็น ร้อยละ 25.4 จำนวน 122 คน

ประเด็นที่ 3. วิถีประหารชีวิตที่ท่านคิดว่าเหมาะสมที่สุดในสภาพสังคมปัจจุบันคือวิถีใด

วิธีการประหารชีวิต	จำนวนตัวอย่าง	ร้อยละ
ยิงเป้า	123	34.7
แขวนคอ	5	1.4
ฉีดยาเคมี	182	51.4
ตัดศีรษะ	7	2.0
เก้าอี้ไฟฟ้า	21	5.9
รมแก๊ส	8	2.3
อื่นๆ	8	2.3
รวม	354	100.0

วิธีการประหารชีวิตที่มีผู้เลือกตอบมากที่สุด

คือการฉีดยาเคมี ร้อยละ 51.4 จำนวน 182 คน รองลงมาคือวิธียิงเป้า ร้อยละ 34.7 จำนวน 123 คน สำหรับในช่องอื่นๆ ได้แก่การให้มีวิธีการประหารชีวิตหลายๆ วิธีโดยจะใช้วิธีใดพิจารณาเป็นกรณีไป วิธีที่น้อยที่สุดคือ การแขวนคอ ร้อยละ 1.4 จำนวน 5 คน

สาเหตุที่ผู้ตอบว่าไม่ควรมีโทษประหารชีวิต

ตามตารางนี้มีถึง 126 คน ซึ่งต่างจากตารางที่ 7 มีจำนวน 122 คนเพราะมีผู้ตอบที่ตอบในข้อ 2 แล้วแต่ไม่ตอบข้อ 3 จำนวน 4 คน

ประเด็นที่ 4 ความผิดฐานใดที่ควรลงโทษประหารชีวิตมากที่สุด

ฐานความผิด	จำนวนตัวอย่าง	ร้อยละ
ความผิดต่อชีวิต	225	63.0
ความผิดต่อความปลอดภัยของร่างกาย	4	1.1
ความผิดต่อชีวิตในกรรมมารดา	1	.3
ความผิดต่อเกียรติ ชื่อเสียง	0	0.0
ความผิดต่อเสรีภาพ ความผิดต่อความลับ	2	.6
ความผิดต่อกรรมสิทธิ์ ต่อทรัพย์สิน	0	0.0
ความผิดต่อศีลธรรม การศาสนา	0	0.0
ความผิดเกี่ยวกับเพศ	28	7.8
ความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงของรัฐ ต่อเจ้าพนักงาน	14	3.9
ความผิดเกี่ยวกับความสงบสุขของประชาชน	15	4.2
ยาเสพติด	60	16.8
อื่นๆ ได้แก่ ฐานทำลายเผ่าพันธุ์อารยธรรม ความผิดอุกฉกรรจ์ที่ร้ายแรงมาก ๆ	8	2.2
รวม	357	100.0

ฐานความผิดที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นสมควรลงโทษประหารชีวิตมากที่สุดคือ ความผิดต่อชีวิต ร้อยละ 63.0 จำนวน 225 คน รองลงมาคือ ยาเสพติด ร้อยละ 16.8 จำนวน 60 คน ฐาน

ความผิดที่ไม่สมควรลงโทษประหารชีวิตได้แก่ ความผิดต่อเกียรติ ชื่อเสียง ความผิดต่อกรรมสิทธิ์ ต่อทรัพย์สิน ความผิดต่อศีลธรรม การศาสนา

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นในประเด็นอื่นๆ ที่ ประเด็นย่อยที่เกี่ยวข้องของการการบังคับโทษประหารชีวิตในการบังคับทาประหารชีวิตชีวิตในระดับใด กำหนดประเด็นสำคัญๆ ไว้ 13

ในส่วนต่อไปนี้เป็นผลที่ได้จากระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 8 อาชีพ ใน ประเด็นด้วยกัน โดยนำเสนอประเด็นตามแบบสอบถามดังต่อไปนี้

ประเด็น	ระดับความเห็น					ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	มาก	ค่อนข้างมาก	ไม่มี ความเห็น	ค่อนข้างน้อย	น้อย		
1. จะมีโทษประหารชีวิตหรือไม่มันไม่มีผลต่อจำนวนอาชญากรรมที่เกิดขึ้นแต่อย่างใด	28.1(135)	37.9(182)	10.2(49)	15.2(73)	8.5(41)	3.619	1.272
2. โทษประหารชีวิตทำให้ผู้กระทำความผิดหมดโอกาสแก้ไขตนเองให้เป็นคนดีได้	36.0(173)	29.8(143)	11.9(57)	13.1(63)	9.2(44)	3.704	1.321
3. การประหารชีวิตคนคนหนึ่งจะมีผลกระทบต่อบุคคลในครอบครัวนั้นๆ เช่น สภาพจิตใจ รายได้ การใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคม	35.6(171)	40.2(193)	10.2(49)	9.6(46)	4.4(21)	3.931	1.111
4. การลงโทษประหารชีวิตไม่ทำให้ผู้เสียหายได้รับประโยชน์อย่างใดกลับคืนมาแทนสิ่งที่ได้เสียไป	30.4(146)	25.6(123)	15.6(75)	20.8(100)	7.5(36)	3.506	1.315
5. การลงโทษประหารชีวิตขัดกับหลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์	25.6(123)	7.9(38)	27.9(134)	21.0(101)	17.5(84)	3.031	1.420
6. การลงโทษประหารชีวิตขัดกับหลักศีลธรรม	27.9(134)	10.4(50)	28.8(138)	17.9(86)	15.0(72)	3.183	1.404
7. การลงโทษประหารชีวิตเป็นการปกป้องคุ้มครองไว้ซึ่งระบบอาญายุติธรรม	21.9(105)	35.8(172)	20.8(100)	9.6(46)	11.9(57)	3.463	1.262
8. การลงโทษประหารชีวิตเป็นการยับยั้งการกระทำความผิดอย่างเด็ดขาด	24.0(115)	33.1(159)	9.2(44)	21.5(103)	12.3(59)	3.350	1.370
9. การลงโทษประหารชีวิตเป็นการตอบแทนแก่แค้น	16.7(80)	17.9(86)	23.1(111)	29.8(143)	12.5(60)	2.965	1.283
10. การลงโทษประหารชีวิตเป็นการป้องกันสังคมที่ได้ผลมากที่สุด	14.6(70)	28.5(137)	28.3(136)	18.8(90)	9.8(47)	3.194	1.189
11. การลงโทษประหารชีวิตไม่สามารถยับยั้งอาชญากรรมได้เสมอไป	16.9(81)	41.3(198)	20.2(97)	13.5(65)	8.1(39)	3.452	1.160
12. การลงโทษประหารชีวิตมีผลกระทบต่อการบริหารกระบวนการยุติธรรม	4.6(22)	18.8(90)	41.0(197)	22.7(109)	12.9(62)	2.794	1.036
13. การลงโทษประหารชีวิตมีค่าใช้จ่ายที่รัฐเรียกเก็บมาจากคนดีในสังคมต่ำกว่าที่จะลงโทษโดยวิธีอื่นๆ	12.1(58)	38.5(185)	38.1((183)	6.5(31)	4.8(23)	3.467	.953
รวม						3.358	.472

ในการพิจารณาในส่วนของระดับความคิดเห็นได้กำหนดระดับคะแนนของความคิดเห็นไว้ดังนี้

- 1.00 - 2.33 อยู่ในระดับ ต่ำ
มากกว่า 2.33 - 3.67 อยู่ในระดับ ปานกลาง
มากกว่า 3.67 - 5.00 อยู่ในระดับ สูง

ข้อมูลจากตารางในภาพรวมโดยเฉลี่ยอยู่ที่ 3.358 ซึ่งอยู่ในระดับคะแนน ปานกลาง พิจารณาแต่ละข้อพบว่า มีข้อที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับสูง คือ ข้อที่ 2 และข้อที่ 3 และมีผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นอยู่

ในระดับปานกลาง คือ ข้อที่ 1 และข้อที่ 4 ถึงข้อที่ 13

เมื่อพิจารณาแยกตามอาชีพของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 8 อาชีพกับระดับความคิดเห็นว่าในสภาพสังคมปัจจุบันยังมีความจำเป็นที่จะต้องใช้โทษประหารชีวิตอยู่หรือไม่สรุปผลได้ตามตารางดังต่อไปนี้

อาชีพ	ความจำเป็นที่จะต้องใช้โทษประหารชีวิตในปัจจุบัน		รวม
	ยังจำเป็นอยู่	ไม่มีความจำเป็น	
ผู้พิพากษา	95.0(57)	5.0(3)	100.0(60)
อัยการ	100.0(60)	0.0(0)	100.0(60)
เจ้าพนักงานตำรวจ	93.3(56)	6.7(4)	100.0(60)
เจ้าหน้าที่กรมราชทัณฑ์	65.0(39)	35.0(21)	100.0(60)
ทนายความ	28.3(17)	71.7(43)	100.0(60)
นักวิชาการ	86.7(52)	13.3(8)	100.0(60)
นักศึกษา	38.8(23)	61.7(37)	100.0(60)
ประชาชนทั่วไป	90.0(54)	10.0(6)	100.0(60)

ผู้ตอบแบบสอบถามอาชีพที่เห็นว่ายังจำเป็นอยู่ที่ระดับกว่าร้อยละ 50 ขึ้นไป ได้แก่ อาชีพผู้พิพากษา ร้อยละ 95.0 จำนวน 57 คน อัยการ ร้อยละ 100.0 จำนวน 60 คน เจ้าพนักงานตำรวจ ร้อยละ 93.3 จำนวน 56 คน เจ้าหน้าที่กรมราชทัณฑ์ ร้อยละ 65.0 จำนวน 39 คน นักวิชา

การ ร้อยละ 86.7 จำนวน 52 คน ประชาชนทั่วไป ร้อยละ 90.0 จำนวน 54 คน

อาชีพที่เห็นว่ายังจำเป็นอยู่ที่ระดับต่ำกว่าร้อยละ 50 ขึ้นไป ได้แก่ ทนายความ ร้อยละ 28.3 จำนวน 17 คน นักศึกษา ร้อยละ 38.8 จำนวน 23 คน

ผู้ตอบแบบสอบถามอาชีพที่เห็นว่าไม่มี
ความจำเป็น ที่ระดับกว่าร้อยละ 50 ขึ้นไป ได้แก่
ทนายความ ร้อยละ 71.7 จำนวน 43 คน นัก
ศึกษา ร้อยละ 61.7 จำนวน 37 คน

เมื่อพิจารณาแยกตามศาสนาของผู้ตอบ
แบบสอบถามกับระดับความคิดเห็นว่าในสภาพ
สังคมปัจจุบันยังมีความจำเป็นที่จะต้องใช้โทษ
ประหารชีวิตอยู่หรือไม่สรุปผลได้ตามตารางดังต่อไปนี้

ศาสนา	ความจำเป็นที่จะต้องใช้โทษประหารชีวิตในปัจจุบัน		รวม
	ยังจำเป็นอยู่	ไม่มีความจำเป็น	
พุทธ	79.0(346)	21.0(92)	100.0(438)
คริสต์	28.0(7)	72.0(18)	100.0(25)
อิสลาม	29.4(5)	70.6(12)	100.0(17)

จากตารางมีผู้ตอบแบบสอบถามที่นับถือ
ศาสนาพุทธรวม 438 คน มีความคิดเห็นว่ายังจำ
เป็นอยู่ร้อยละ 79.0 จำนวน 346 คน เห็นว่าไม่มี
ความจำเป็นร้อยละ 21.0 จำนวน 92 คน

มีผู้ตอบแบบสอบถามที่นับถือศาสนาคริสต์
รวม 25 คน มีความคิดเห็นว่ายังจำเป็นอยู่ร้อยละ
28.0 จำนวน 7 คน เห็นว่าไม่มีความจำเป็นร้อยละ
72.0 จำนวน 18 คน

มีผู้ตอบแบบสอบถามที่นับถือศาสนาอิส
ลามรวม 17 คน มีความคิดเห็นว่ายังจำเป็นอยู่ร้อยละ
29.4 จำนวน 5 คน เห็นว่าไม่มีความจำเป็น
ร้อยละ 70.6 จำนวน 12 คน

ผู้เขียนได้ทำการวิจัยและสรุปผลการวิจัยได้
ดังต่อไปนี้

1. ข้อดีและข้อเสียในการมีหรือยกเลิกการ
บังคับโทษประหารชีวิต¹²

การพิจารณาว่าควรมีหรือยกเลิกการ
บังคับโทษประหารชีวิตนั้น เป็นเรื่องที่สำคัญและ
ละเอียดอ่อน มีผลกระทบหลายด้าน จากการศึกษา
ค้นคว้าพบว่า การบังคับโทษประหารชีวิตมีข้อดีข้อ
เสียดังต่อไปนี้

1. ข้อดีของการบังคับโทษประหารชีวิต

1.1 กำจัดผู้ที่เป็นภัยต่อสังคมออกไปจาก
สังคมอย่างเด็ดขาด ตรงกับทฤษฎีการลงโทษเพื่อ
เป็นการตัดมิให้มีโอกาสกระทำความผิดอีก

1.2 เป็นการทดแทนความผิดที่ได้กระทำ
ข้อนี้ตรงกับทฤษฎีเพื่อเป็นการแก้แค้น ถือว่าผู้
กระทำความผิดจะต้องได้รับโทษให้สาสมกับความ
ชั่วที่กระทำ เพื่อความเป็นธรรมกับผู้ที่ได้รับผลร้าย
และสังคม กอปรกับเป็นการบรรเทาความโกรธแค้น
ของฝ่ายผู้เสียหาย

¹²เยาวลักษณ์ ศรีเผด็จ. “ควรยกเลิกโทษประหารชีวิตหรือไม่” วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิตย์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2523.. หน้า 18.

1.3 เป็นการข่มขู่ กล่าวคือ การที่ยังคงมีโทษประหารชีวิตอยู่จะทำให้คนในสังคมไม่กล้า

กระทำความผิด ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีลงโทษเพื่อเป็นการข่มขู่

1.4 เป็นการตัดสายสัมพันธ์ของคนร้ายมิให้มีการถ่ายทอดสืบพันธุ์ต่อไป ข้อนี้เป็นไปตามทฤษฎีอาชญากรโดยกำเนิด (Born Criminal) ของ ซีซาร์ ลอมโบโรโซ (Cesare Lombroso) กล่าวคือ อาชญากรมีการถ่ายทอดทางกรรมพันธุ์ในลักษณะย้อนกลับไปเหมือนบรรพบุรุษจึงมักฝ่าฝืนกฎของสังคม ผู้ที่เป็นอาชญากรโดยกำเนิดนี้ไม่อาจกลับตัวเป็นคนดีได้ ทั้งยังมีส่วนถ่ายทอดความชั่วร้ายไปยังลูกหลานได้โดยทางกรรมพันธุ์ แต่นักอาชญาวิทยาคนอื่นกับเห็นว่า ความชั่วร้ายหรือความเป็นอาชญากรมิใช่สิ่งที่จะสามารถสืบทอดทางกรรมพันธุ์ได้¹³

1.5 ประหยัสดับประมาณรายจ่ายของรัฐหรือสังคม เนื่องจากรัฐหรือสังคมไม่ต้องการรับการในการเลี้ยงดูคนชั่วร้ายอีกต่อไป ซึ่งสิ้นเปลืองและเปล่าประโยชน์

2. ข้อเสียของการมีโทษประหารชีวิต

2.1 โทษประหารชีวิตไม่สามารถยับยั้งการกระทำความผิดได้ การมีโทษประหารชีวิตอยู่ก็ยังมีผู้กระทำความผิดออกจกร้อยอยู่เสมอ

2.2 วิธีการใช้โทษประหารชีวิตไม่เป็นธรรม และการใช้กฎหมายที่เกี่ยวกับโทษประหาร

ชีวิตมิได้มีมาตรฐานเดียวกัน เพราะว่าศาลมีความเข้มงวดต่างกัน ผู้พิพากษามักไม่เต็มใจที่จะใช้โทษนี้ โดยสำนักแห่งจิตใจที่ดีหรือปกติไม่มีผู้ใดมีความประสงค์จะฆ่ามนุษย์ด้วยกัน รวมทั้งการดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาลอาจมีปัญหาในเรื่องความยุติธรรมของคดี เช่น ต้องใช้เงิน หรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีอำนาจมีอิทธิพลภายนอกคดีตั้งนั้น จำเลยที่ยากจน หรือไม่มีอำนาจอิทธิพลใดๆ ก็จะไม่อาจต่อสู้คดีได้เต็มที่จึงมักถูกลงโทษ มากกว่าจำเลยที่ร่ำรวยหรือมีอำนาจอิทธิพล

2.3 กรณีเกิดความผิดพลาดในการลงโทษประหารชีวิต ไม่สามารถแก้ไขได้

2.4 โทษประหารชีวิตปิดโอกาส การปรับปรุงแก้ไขความประพฤติของผู้กระทำผิด

2.5 โทษประหารชีวิตไม่ค่อยได้มีการนำมาใช้ จึงไม่มีผลตามทฤษฎีลงโทษเพื่อแก้แค้นทดแทน

2.6 โทษประหารชีวิต ขัดกับหลักศีลธรรม

2.7 โทษประหารชีวิต ขัดกับหลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ตามรัฐธรรมนูญ

2.8 โทษประหารชีวิตมีผลต่อสภาพจิตใจ ความรู้สำนึกคิดของผู้ประหารชีวิต และบริวารในตระกูลเดียวกัน

2.9 โทษประหารชีวิตมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจครอบครัวและบริวารของผู้ถูกประหารชีวิต

¹³สง่า ลีนะสมิต. อาชญาวิทยาและทัณฑวิทยาพิสดาร. ตอนที่ 1. พระนคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2514. หน้า 51.

ด้วยข้อเสียดังกล่าว ทำให้มีบางประเทศได้ยกเลิกโทษนี้ไปแล้ว บางประเทศอยู่ระหว่างการพิจารณาตัดสินใจ ปรากฏตามตารางสรุปสถิติข้อมูล

เกี่ยวกับการบังคับโทษประหารชีวิตในประเทศต่างๆ ดังนี้¹⁴

	จำนวนประเทศ	ร้อยละ
ยกเลิกโทษประหารชีวิตทั้งหมด	72	36.3
ยกเลิกบางส่วน	13	6.6
มีโทษประหารชีวิตแต่ไม่เคยใช้	23	11.6
มีและใช้โทษประหารชีวิต	90	45.5
รวม	198	100.0

จากตารางจะเป็นได้ว่าประเทศต่างๆ ในโลก ในเรื่องการบังคับโทษประหารชีวิตเราสามารถแบ่งได้เป็น 4 รูปแบบ คือ ยกเลิกโทษประหารชีวิตทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 36.3 ยกเลิกบางส่วน คิดเป็นร้อยละ 6.6 มีโทษประหารชีวิตแต่ไม่เคยใช้ คิดเป็นร้อยละ 11.6 มีและใช้โทษประหารชีวิต คิดเป็นร้อยละ 45.5 หรือสามารถแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มประเทศที่มีและใช้โทษประหารชีวิต ร้อยละ 45.5 กลุ่มประเทศที่ยกเลิกบางส่วน ร้อยละ 6.6 กลุ่มประเทศที่ยกเลิกหรือไม่ใช้โทษประหารชีวิต ร้อยละ 48.1

ผลจากการออกแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นว่า สภาพสังคมไทยปัจจุบันมีความจำเป็น

ใช้โทษประหารชีวิตอยู่หรือไม่ ผลปรากฏว่ามีผู้ตอบที่เห็นว่ายังมีความจำเป็นอยู่ 358 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 74.6 ไม่มีความจำเป็น 122 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 25.4

ผลจากการออกแบบสอบถามยืนยันสรุปความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามว่าควรมีโทษประหารชีวิตอยู่ในประเทศไทยอีกต่อไปหรือไม่ ผลปรากฏว่ามีผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าควรมีโทษประหารชีวิตจำนวน 359 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 74.8 ผู้ตอบมีความคิดเห็นว่าจะควรมีจำนวน 121 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 25.2

¹⁴ข้อมูลจากองค์การนิโทษกรรมสากล

2. แนวคิดในการลงโทษประหารชีวิต

พิจารณาในทางทฤษฎีการลงโทษประหารชีวิต พบว่าพลวัตรของการเปลี่ยนแปลงหลักการและแนวคิด ในอดีตถึงปัจจุบันในการบังคับโทษประหารชีวิต ปรากฏดังนี้

การบังคับโทษประหารชีวิตในอดีต	การบังคับโทษประหารชีวิตในปัจจุบัน
1. ใช้ทฤษฎีแก้แค้นทดแทน ประหารชีวิตโดยวิธีทารุณโหดร้าย หวาดเสียว 2. ใช้ทฤษฎีข่มขู่ 3. ไม่รักษาสภาพร่างกายของผู้ต้องโทษประหาร 4. ประหารชีวิตในที่สาธารณะ คนทั่วไปสามารถเห็นได้ 5. มีการประจานผู้ที่ถูกประหารชีวิต	1. ไม่ใช้การแก้แค้น แต่พยายามให้ผู้ต้องโทษได้รับความทรมานน้อยที่สุด ตายโดยรวดเร็ว ไม่เจ็บปวด 2. ไม่มีวัตถุประสงค์หลักเป็นการข่มขู่เหมือนในอดีต 3. รักษาสภาพร่างกายของผู้ต้องโทษประหาร 4. ประหารชีวิตในที่ลับ 5. ไม่มีการประจานผู้ถูกประหารชีวิต

จากตารางในอดีตการบังคับโทษประหารชีวิตมีแนวคิดและความมุ่งหมายที่ต่างจากปัจจุบัน เหตุผลที่การบังคับโทษประหารชีวิตในอดีตกับปัจจุบันต่างกัน ก็เนื่องจากเหตุปัจจัยหลายประการ

ด้วยกัน ได้แก่ สภาพสังคมตามยุคสมัย ระบบการปกครองของประเทศ ารศึกษาของสมาชิกในสังคม คุณธรรมจริยธรรมของสมาชิกในสังคม เศรษฐกิจ การศาสนา จำนวนอาชญากรรม

3. วิธีการประหารชีวิต

พิจารณาในเรื่องของวิธีการประหารชีวิตพบว่าประเทศต่างๆ ในโลกมีวิธีการประหารชีวิตหลักๆ ที่นำมาใช้ 8 วิธีด้วยกัน ปรากฏตามตารางสรุปดังนี้¹⁵

	วิธีการประหารชีวิต							
	ยิงเป้า	แขวนคอ	ขว้างด้วยก้อนหิน	ฉีดสารเคมี	ตัดศีรษะ	เก้าอี้ไฟฟ้า	ตรึงกางเขน	รมแก๊ส
จำนวนประเทศ	58	53	6	5	4	1	1	1

¹⁵ www.correct.go.th/retention.htm.

สำหรับการประหารชีวิตผู้กระทำความผิดในประเทศไทย ไม่ปรากฏหลักฐานชัดเจนว่าเริ่มแต่ยุคสมัยใด พบหลักฐานในสมัยอยุธยาลงมาคือ ในสมัยสมเด็จพระบรมราชาธิบดีที่ 2 ราว พ.ศ. 1978 มีกฎหมายบัญญัติเรื่องโทษประหารชีวิตไว้ ด้วยโทษทเวดงกรรมกรณถึง 32 ประการ เช่น ถลกหนังศีรษะเอาก่อนเหล็กเผาไฟใส่บนมันสมอง เอาผ้าชุบน้ำมันพันมือทั้งสิบนิ้วแล้วจุดไฟเผา ให้

เชือดเนื้อออกเป็นแรงรื้อตั้งแต่ไตคอดึงข้อเท้า สับฟันทั่วกาย เอาหัวเหล็กขุดเนื้อให้เหลือแต่กระดูก ตัดศีรษะ เป็นต้น

จากประวัติศาสตร์การบังคับโทษประหารชีวิตในประเทศไทย ตั้งแต่สมัยสุโขทัยจนถึงปัจจุบัน พบว่ามีวิวัฒนาการในวิธีการลงโทษประหารชีวิตเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัยดังต่อไปนี้

สมัยสุโขทัย	สมัยอยุธยา	สมัยรัตนโกสินทร์ ตั้งแต่ พ.ศ.2451	สมัยรัตนโกสินทร์ ตั้งแต่ พ.ศ.2477	สมัยรัตนโกสินทร์ ตั้งแต่ พ.ศ.2546
ไม่มี	32 วิธี	ตัดศีรษะ	ยิงเป้า	ฉีดยา

จากตารางอธิบายได้ว่า

1. ในสมัยสุโขทัย ไม่ปรากฏโทษประหารชีวิต เนื่องจากในยุคนั้นมีระบบการปกครองแบบพ่อปกครองลูก ประชากรมีไม่มาก มีความเจริญทางด้านภาษา ศาสนา เป็นอย่างมาก
2. ในสมัยอยุธยา มีวิธีการประหารชีวิตถึง 32 วิธี สาเหตุอาจเนื่องมาจากระบบการปกครองเป็นแบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ ประชากรมีมาก มีการติดต่อการค้าขายกับต่างประเทศมาก มีระบบศักดินา มีการเริ่มรับวัฒนธรรมตะวันตก ความนิยมวัตถุ มีศึกสงครามมาก
3. ในสมัยรัตนโกสินทร์ มีการประหารชีวิตโดยรับอิทธิพลมาจากสมัยอยุธยา แต่ต่อมาตั้งแต่ พ.ศ.2451 เป็นต้นมา วิธีการเหลือเพียงวิธีเดียวคือการตัดศีรษะ ตั้งแต่ พ.ศ.2477 เปลี่ยนมาใช้วิธียิงเป้า และตั้งแต่ พ.ศ.2546 ใช้วิธีฉีดยา สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะ สภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ระบบการปกครองเปลี่ยนแปลงจากระบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ เป็นระบบประชาธิปไตย ความเจริญ

ทางการศึกษาของสมาชิกในสังคม คนในรัฐมีจิตสำนึกในเรื่องของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

โทษประหารชีวิตนับเป็นโทษที่รุนแรงที่สุดที่มีการนำมาใช้กับผู้กระทำความผิด ไม่อาจทราบได้ว่าเริ่มต้นใช้วิธีการประหารชีวิตมาแต่เมื่อไหร่ การลงโทษประหารชีวิตมีวัตถุประสงค์โดยทั่วไปหลายประการตามที่ได้กล่าวมาแล้ว สังคมให้ความคาดหวังค่อนข้างมากกว่าโทษประหารชีวิตจะช่วยในการยับยั้งการกระทำความผิดและนำมาซึ่งความสงบสุขในสังคม การใช้โทษประหารชีวิตเป็นไปตามกฎหมายที่มนุษย์ในสังคมในช่วงเวลาหนึ่งเห็นดีเห็นงามที่ให้มีขึ้น เกิดขึ้นโดยมนุษย์และมีการเปลี่ยนแปลงได้เมื่อยุคสมัยเปลี่ยนไป ที่เห็นได้ชัดจากการศึกษาในประเทศไทยในอดีตถึงปัจจุบัน พบว่ามีการเปลี่ยนแปลงวิธีการประหารชีวิตมาหลายวิธีแล้ว ซึ่งเป็นไปตามยุคสมัยเรื่อยมาเป็นลำดับ การลงโทษจำคุกยังสามารถปล่อยตัวได้ แต่การลงโทษประหารชีวิต เมื่อประหารชีวิตไปแล้วเราไม่อาจเอาชีวิตเขาเหล่านั้นกลับมาได้

จากการศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับโทษ ประหารชีวิตตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา มักพบว่าการ ใช้โทษประหารชีวิตไม่ได้มีผลต่อการยับยั้งอาชญา กรรมชนิดเดียวกัน และประเภทเดียวกันได้ตัว อย่างที่เห็นได้อย่างชัดเจนคือ ในปี 2542 ประเทศไทยมีการประหารชีวิตผู้กระทำความผิดฐานฆ่าคน หนึ่ง และในวันรุ่งขึ้นก็มีคนร้ายก่อคดีในทำนอง เดียวกันอีก เหตุเกิดในท้องที่สมุทรปราการโดยคน ร้ายไม่ได้เกรงกลัวต่อโทษประหารชีวิตแต่อย่างใด¹⁶ ปฏิกริยาของอาชญากรในสังคม เมื่อสังคมใช้โทษ ประหารชีวิตพรั่นพรึงใช้มาก ตัวอาชญากรก็จะต้อง เพิ่มความรุนแรงต่อเหยื่อหรือต่อเจ้าหน้าที่มากขึ้น เพื่อสามารถหลบหลีกการจับกุม คดีฆ่าคนธรรมดา อาจเปลี่ยนเป็นการฆ่าเหยื่อด้วย

ถ้าสังคมใดสมาชิกในสังคมมีความรู้ดี มีจิตสำนึกมีคุณธรรมที่รู้จักแบ่งแยกสิ่งใดชั่ว สิ่งใดดี มีคุณภาพการศึกษาอบรมให้สมาชิกในสังคมมีจิตใจสูง มีเศรษฐกิจที่ดี มีสภาพสังคมวัฒนธรรมที่ดี ก็ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องมีโทษประหารชีวิต ไม่มีความจำเป็นต้องใช้โทษประหารชีวิตอีกต่อไป แต่หากข้อเท็จจริงเปลี่ยนไป ถ้าสมาชิกในสังคมการศึกษาต่ำ คนนิยมในวัตถุมากขึ้นในขณะที่

ข้อถกเถียงว่า ควรมีหรือไม่ควรมีโทษ ประหารชีวิตมีมาเป็นระยะเวลาช้านานแล้วแต่หากว่าเราพิจารณาเหตุปัจจัยต่างๆ เราจะพบว่าคงไม่มีความจำเป็นที่จะถกเถียงหรือหาคำตอบดังกล่าวอีกต่อไปด้วยไม่ได้ก่อให้เกิดประโยชน์ใด ๆ เพราะจากการศึกษาวิจัย พบว่าโดยลักษณะของการบังคับโทษทางอาญานั้น นักคิดทั้งหลายสร้างโทษขึ้นมาเพื่อเป็นเครื่องมือในการปกป้องคุ้มครองสังคมชนิดหนึ่ง เมื่อเป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งที่เราอยู่ประเดี๋ยวจะมาอยู่ที่ว่าเมื่อสังคมเกิดความชั่วรุดบกพร่องหรือมีปัญหาเกี่ยวกับอาชญากรรม เราจะนำเครื่องมือใดมาซ่อมแซมในสังคมอยู่ดีเป็นปกติ

เศรษฐกิจไม่ดีหรืออยู่ในภาวะยากจน สภาพสังคมและวัฒนธรรมไม่ดี หรือตกอยู่ในภาวะสงคราม โทษประหารชีวิตก็จะเป็นเครื่องมือสำคัญในการนำมาใช้ปราบ หรือใช้บังคับแก่ผู้กระทำความผิด การที่จะมีหรือไม่มี การยกเลิกหรือคงไว้ คำตอบก็คือต้องพิจารณาเหตุปัจจัยต่างๆ ตามที่กล่าวมาแล้ว

¹⁶บรรณสิทธิ์ ทองแสง. “กระแสและมุมมองของการลงโทษประหารชีวิต” วารสารราชทัณฑ์. ปีที่ 48 ฉบับที่ 1, 2543. หน้า 48.

จุดสังเกตที่สำคัญของสังคมที่ควรยกเลิกโทษประหารชีวิต เป็นสังคมที่ปกติ ที่ดีหรือมีตัวชี้วัดที่สำคัญได้แก่

1. สังคมนั้นมีความเจริญถึงระดับยี่สิบเอ็ดหลัก “ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์”
2. สังคมนั้นมีความเจริญในการศาสนา ยี่สิบเอ็ดหลักศีลธรรมอันดีเป็นสาระสำคัญในการดำเนินชีวิต
3. ความมีประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมทางอาญา โดยพิจารณาจากการทำงานของระบบกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ในส่วนของกฎหมายอาญาสารบัญญัติ กฎหมายอาญาวิธีสบัญญัติ กฎหมายอาญาบังคับโทษ
4. สภาพเศรษฐกิจของสังคมสมาชิกในสังคมมีความเพียงพอในปัจจุบันต่างๆ ในการดำรงชีวิต
5. คนในสังคมไม่ถูกกดขี่ข่มเหงโดยรัฐหรือกลุ่มอิทธิพลใด ๆ

สำหรับประเทศไทยเราในอดีตที่ผ่านมาเราคงต้องยอมรับการบังคับโทษประหารชีวิต ด้วยเหตุปัจจัยต่างๆ ที่ได้กล่าวมาแล้ว แต่นับตั้งแต่เรามีรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 ที่ทันสมัยมากและนำพาประเทศเราก้าวขึ้นไปทัดเทียมกับนานอารยะประเทศในโลก ที่เห็นได้ชัดคือการนำเอาหลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์มากำหนดไว้ในมาตรา 4 มาตรา 26 มาตรา 27 มาตรา 28 มาตรา 30 ซึ่งตามวิธีปฏิบัติในต่างประเทศนั้นประเทศใดรัฐธรรมนูญกำหนดหลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ไว้ ประหารชีวิตก็จะถูกยกเลิกไปโดยอัตโนมัติเนื่องจากการประหารชีวิตนั้นขัดกับหลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ในประเทศเยอรมันตามที่

กล่าวมาแล้ว กฎหมายอาญามาตรา 18 (1) และมาตรา 19 ก็จะถูกยกเลิกไปทันที แต่ปรากฏว่าได้เป็นเช่นนั้นเพราะในรัฐธรรมนูญมาตรา 31 วรรคสอง บัญญัติว่า

“มาตรา 31 บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย

การทรมาน ทารุณกรรม หรือการลงโทษด้วยวิธีการโหดร้ายหรือไร้มนุษยธรรมจะกระทำมิได้ แต่การลงโทษประหารชีวิตตามที่กฎหมายบัญญัติ ไม่ถือว่าเป็นการลงโทษด้วยวิธีการโหดร้ายหรือไร้มนุษยธรรมตามความในมาตรานี้”

เมื่ออ่านมาตรา 31 วรรคสองแล้ว จะเห็นว่าบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญเขียนขัดกันเอง กล่าวคือมาตรา 31 วรรคสองไปยกเว้นหลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์มาตราต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว ซึ่งเป็นผลให้หลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ตามรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ไม่มีศักยภาพครบร้อยเปอร์เซ็นต์และยังคงมีการบังคับโทษประหารชีวิตภายใต้รัฐธรรมนูญฉบับนี้ต่อไป กับทั้งในมาตรา 26 และ 28 ที่บัญญัติว่า

“มาตรา 26 การใช้อำนาจโดยองค์กรของรัฐทุกองค์กร ต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้”

“มาตรา 28 บุคคลย่อมอ้างศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือใช้สิทธิและเสรีภาพของตนได้เท่าที่ไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น ไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน”

ความสัมพันธ์ของมาตรา 26 และมาตรา 28 มีความสัมพันธ์กัน กล่าวคือ การใช้อำนาจโดยองค์กรของรัฐทุกองค์กร ต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็น

เป็นมนุษย์ ไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ ขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน ดังนี้เห็นได้ชัดว่า การที่รัฐบังคับโทษประหารชีวิตคนในรัฐไม่ว่ากรณี ใดขัดกับศีลธรรมอันดีของประชาชนเสมอ

จากการศึกษาข้อมูลทางเอกสารและการ ออกแบบสอบถาม พิจารณาดูน้ำหนักของเหตุผล และความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นไป ในทางที่โทษประหารชีวิตนั้นดูมีเหตุผลและมีความ ชอบธรรม ในการควบคุมสังคมเพราะมีผลในการ ยับยั้งอาชญากรรมและเป็นการป้องปรามบุคคลอื่น ไม่ให้กระทำความผิด แต่ในความเป็นจริงแล้วใน ความเห็นของผู้วิจัยเห็นว่าเป็นการสร้างความเป็น ธรรมอย่างมากในสังคม ทั้งเป็นการขัดต่อหลัก ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ตามรัฐธรรมนูญ เป็นการ ลดคุณค่าของมนุษย์ที่ถูกลงโทษประหารชีวิตนั้นและ ลดคุณค่าศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของญาติและ บริวารของผู้ต้องโทษประหารชีวิตอย่างยิ่ง ตลอดทั้ง ขัดกับหลักศีลธรรมอันดีที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ เช่นกัน ในมาตรา 28 และความเห็นของผู้วิจัยที่อาจ ไม่ได้รับความเห็นพ้องด้วยจากสังคมที่สำคัญอีกสิ่ง หนึ่งคือ ผู้วิจัยเห็นว่ามนุษย์ทุกคนที่เกิดมาบนโลก สามารถอบรมสั่งสอนได้ พัฒนาได้ทุกชีวิต การที่ มนุษย์คนใดกระทำความผิดกฎหมายอาญาร้ายแรง หรือไม่ก็ตามมนุษย์คนนั้นต้องได้รับการแก้ไข เสียหาย แก้ไขพฤติกรรมที่เลวร้ายนั้นให้กลับเป็น มนุษย์ที่ปกติสามารถอยู่รวมกันกับมนุษย์คนอื่น ๆ ในสังคมได้ การที่รัฐไปลงโทษประหารชีวิตเป็นการ ที่รัฐกระทำความผิดอาญาต่อมนุษย์ ซึ่งเป็นการ กระทำผิดกฎหมายและกระทำความผิดศีลธรรมซ้ำอีกครั้ง เหตุที่สังคมทุกวันนี้ยังเห็นดีเห็นงามกับโทษประหาร ชีวิตอยู่เพราะเห็นว่าเป็นเรื่องไกลตัวและยากที่จะ

เข้ามาถึงตัวเรา แต่ถ้าหากเราหรือคนในตระกูลเรา เป็นผู้ต้องโทษประหารชีวิต คนที่ถูกประหารชีวิต ตายไปแล้ว แต่คนที่ใช้นามสกุลเดียวกัน บริวาร ญาติพี่น้อง พ่อแม่ บุตรธิดา จะถูกลงโทษไปด้วย เป็นการทำความร้ายจิตใจที่เลวร้ายที่สุดที่มนุษย์ที่อ้างว่า เป็นผู้ประเสริฐไม่ควรจะทำความร้ายมนุษย์ด้วยกันถึง เพียงนี้

จากการศึกษางานวิจัยฉบับนี้ ผู้เขียนใคร่ ขอนำเสนอข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. โทษเป็นสิ่งที่สำคัญ แต่เป็นปลายทาง หากแต่ต้นทางเป็นกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ดังนั้นเรามีความจำเป็นที่ต้องพัฒนาการโดยสร้าง ศักยภาพและประสิทธิภาพของกระบวนการยุติ ธรรมทางอาญาให้ดี หรืออาจกล่าวได้ว่ามีความ ศักดิ์สิทธิ์ เป็นที่ปกป้องคุ้มครองสังคมได้และเป็นที่ เกรงกลัวของบุคคลที่จะล่วงละเมิดกระทำความ ผิด กฎหมายอาญา ไม่ว่าจะเป็นในระดับเจ้าพนักงาน ตำรวจ พนักงานอัยการ ศาล ราชทัณฑ์ การที่ กระบวนการยุติธรรมทางอาญามีประสิทธิภาพ มี ความเข้มแข็ง สมาชิกในสังคมก็จะไม่กล้ากระทำความ ผิดเพราะเกรงกลัวต่อกระบวนการยุติธรรม การจะมีโทษประหารชีวิตหรือไม่ไม่มีผลต่อจำนวน อาชญากรรม แต่ศักยภาพและประสิทธิภาพของ กระบวนการยุติธรรมทางอาญามีผลต่อจำนวน อาชญากรรม

2. ปัจจุบันประเทศไทยมีความเจริญมาก แล้ว รัฐธรรมนูญไทยนำความเจริญทางด้านสิทธิ มนุษยชน คุ้มครองรักษาสมาชิกในสังคมอย่างมาก ทำให้ประเทศไทยจัดอยู่ในระดับสากลของประเทศ ที่พัฒนาแล้วในโลก โดยการนำหลัก “ศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์ และหลักศีลธรรมอันดีของ

ประชาชน” มาใช้ ดังนี้ สมาชิกในสังคมประเทศ เราต้องทำความเข้าใจและพัฒนาการทางด้านความคิดและการปฏิบัติให้สอดคล้องกัน กล่าวคือ ประเทศไทยสมควรอย่างยิ่งที่ต้องยกเลิกการบังคับ โทษประหารชีวิต

3. ผลจากข้อ 2. จะเป็นไปได้จริงประเทศไทยต้องมีการพัฒนาระบบการบังคับโทษ หรือสร้างองค์ความรู้ที่เรียกว่า “กฎหมายว่าด้วยการบังคับโทษ” ให้สำเร็จ เพื่อให้หนักกฎหมายได้จริงและปฏิบัติได้จริงทั้งทางทฤษฎีและทางปฏิบัติ วิธีการบังคับโทษในโลกนี้มีมากมาย การบังคับโทษตั้งอยู่บนพื้นฐานที่ว่า “มนุษย์เป็นสิ่งที่สามารถอบรมสั่งสอนได้ พัฒนาปรับปรุงแก้ไขได้” ดังนั้น การบังคับโทษจึงมิใช่การทำให้ตายหรือการควบคุมไว้ในที่จำกัดเท่านั้น แต่เป็นการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของมนุษย์ที่บกพร่องให้เป็นมนุษย์ที่ปกติสามารถอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้ เช่นนี้ การทุ่มเทเงินทองจำนวนมากเพื่อการบังคับโทษวิธีใด ๆ

นอกจากการประหารชีวิตไม่ว่าจะมีจำนวนมากมายเพียงใดก็ตามก็ถือว่าถูกต้องชอบธรรมเสมอและคุ้มค่า อีกอย่างหนึ่งเราต้องไม่ลืมว่าเงินที่ใช้ในกิจการต่างๆ ของประเทศเป็นเงินของประชาชน การที่เงินคนเขาจะมาพัฒนาแก้ไขปรับปรุงคนในสังคมก็ถูกต้องแล้ว ดีกว่าส่งเสริมกันแต่วัตถุนิยมหรือนำไปใช้ในทางที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม ทุจริตคิดมิชอบ

4. การสร้างทัศนคติของคนในชาติโดยปลูกฝังให้มุ่งเน้น “หลักคุณธรรมนำคุณวุฒิ”

5. การบริหารจัดการของภาครัฐ โดยนำหลักเศรษฐศาสตร์มาใช้ กล่าวคือ บนพื้นฐานที่ว่าในโลกนี้ทุกคนอยากเป็นคนดี ไม่มีใครอยากเป็นคนชั่วคนไม่ดี ถ้าสมาชิกในสังคมมีอาหารกิน มีที่อยู่อาศัย ได้รับการศึกษา มีศาสนาที่ตนเองนับถือที่พึงพอใจ มีครอบครัวที่อบอุ่น มีเงินใช้ กล่าวคือ ภาครัฐจะหาอย่างไรให้ประชาชนในรัฐ “มีฐานะทางเศรษฐกิจที่พอเพียง” นั่นเอง

บรรณานุกรม

- เกียรติขจร วัจนสวัสดิ์. (2542). อาญาภาคทั่วไป. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
 คณิต ฒ นคร. (2543). กฎหมายอาญาภาคทั่วไป. กรุงเทพฯ : วิญญูชน.
 บรรเจิด สิงคะเนติ. (2543). หลักพื้นฐานของเสรีภาพและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ตาม
 รัฐธรรมนูญใหม่. กรุงเทพฯ : วิญญูชน.
 พิพิธภัณฑราชทัณฑ์. (2545). กรุงเทพฯ : สถาบันพัฒนาข้าราชการราชทัณฑ์.
 เยาวลักษณ์ ศรีเผด็จ. (2523). “ควรยกเลิกโทษประหารชีวิตหรือไม่.” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตย
 คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
 สมบูรณ์ ประสพเนตร. (2543, มีนาคม). “โทษประหารชีวิตในประเทศไทย” บทบัณฑิตย. เล่มที่
 56 ตอนที่ 1, หน้า 77-88.
 หยุต แสงอุทัย. (2537). กฎหมายอาญาภาค 1. (พิมพ์ครั้งที่ 16) กรุงเทพฯ :
 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
 อุททิศ แสนโกศิก. (2515). หลักกฎหมายอาญา : การลงโทษ. [ม.ป.ท.: ม.ป.พ.]
 Ancel, Mare (1967). *The Problem of the Death Penalty*. In *Capital Punishment*. New York
 : Harper&Row.
 Bedau, Hugo Adam. (1976). *The Death Penalty in America*. New York :
 Doubleday&Company.
 Sellin ,Thorsten. (1967). *Capital Punishment*. New York : Harper&Row.
 _____.(n.d.) . *The Death Penalty*. Philadelphia : The American Law Institute.
 Taft,Donald Reed. (1956). *Criminology*. (3rd ed.) New York : The Macmillan Company.